

Oddíl I.

Text k otázkám č. 1, 2, 3.

Podle předloženého návrhu ústavního zákona bude oprávněn navrhnout kandidáta na prezidenta republiky každý občan České republiky, který dosáhl věku 18 let, podpoří-li jeho návrh petice podepsaná nejméně 50 000 občany oprávněnými volit českého prezidenta. Navrhnout kandidáta by mohla také skupina nejméně dvaceti poslanců nebo nejméně deseti senátorů.

Zavedením přímé volby prezidenta není porušena část Ústavy, podle které nikdo nemůže být zvolen více než dvakrát za sebou. Nemůže tak dojít ke zvolení kandidáta, který před zavedením přímé volby již vyčerpal svá dvě funkční období. Volby prezidenta republiky bude vyhlašovat předseda Senátu a do jeho rukou bude také prezident republiky skládat slib. Důvodem je skutečnost, že Senát je Ústavou konstruován jako permanentně činný a nerozpustitelný orgán. Pouze v případě, že by předseda Senátu nebyl zvolen, vyhlašoval by volby prezidenta předseda Poslanecké sněmovny. Navržená úprava ústavního zákona počítá s dvoukolovou většinovou volbou prezidenta, rozhodující je tedy nadpoloviční většinu hlasů. Pokud žádný z kandidátů nezíská takovou podporu, koná se druhé kolo, do kterého postupují dva kandidáti s nejvyšším počtem hlasů z prvního kola. Ve druhém kole rozhodne nejvyšší počet hlasů.

Návrh ústavního zákona také přistupuje k omezení trestněprávní imunity prezidenta republiky. Prezidenta republiky nebude možné zadržet nebo stíhat pro trestný čin, přestupek nebo jiný správní delikt pouze po dobu výkonu funkce. Dále se přistupuje i ke změně čl. 66 Ústavy, protože s ohledem na vazby mezi orgány moci výkonné a zákonodárné je vhodnější, aby v době, kdy je uvolněn úřad prezidenta republiky a kdy přechází pravomoc jmenovat a odvolávat předsedu a další členy vlády na předsedu Poslanecké sněmovny, nevyhlašoval volby do tohoto zákonodárného orgánu ústavní činitel, jehož postavení je na Poslanecké sněmovně, resp. na výsledku nových voleb závislé. Ze stejného důvodu se v nově navrhované právní úpravě svěřuje, v době, kdy je uvolněn úřad prezidenta republiky, pravomoc vyhlašovat volby do Poslanecké sněmovny předsedovi Senátu a pravomoc vyhlašovat volby do Senátu předsedovi Poslanecké sněmovny.

1. Jakým způsobem probíhá volba prezidenta republiky?
 - a. Volba je založena na jednokolovém většinovém volebním systému, kdy se vítězem stává kandidát s nejvyšším počtem platných hlasů.
 - b. Volba počítá s možností konání druhého kola v případě, že v kole prvním žádný z kandidátů nezískal nadpoloviční většinu hlasů.
 - c. Volba je postavena na dvoukolovém většinovém volebním systému s tím, že pro postup kandidátů do druhého kola volby je stanovena dolní hranice počtu získaných platných hlasů oprávněných voličů ve výši 12,5 %. Nedosáhnou-li této hranice alespoň dva kandidáti, postoupí do druhého kola dva nejúspěšnější kandidáti z prvního kola volby.
2. Návrh kandidáta do funkce prezidenta republiky vždy probíhá takto:
 - a. Navrhnout kandidáta může občan České republiky starší 18 let, podpoří-li jeho návrh minimálně 50 000 oprávněných voličů, dvacet poslanců a deset senátorů.
 - b. Kandidáta navrhuje předseda Senátu, který zároveň vyhlašuje volbu prezidenta republiky. Pokud zrovna funkci předsedy Senátu nikdo nezastává, kandidáta navrhuje dvacet poslanců nebo deset senátorů.
 - c. Pro návrh kandidáta existují prakticky tři možnosti. První je návrh občana České republiky staršího 18 let, jehož petici musí podpořit alespoň 50 000 oprávněných

voličů. Druhá možnost je návrh minimálně dvaceti poslanců. Třetí je návrh minimálně deseti senátorů.

3. Nově dle čl. 66 Ústavy se počítá, že v případě, že je uvolněn úřad prezidenta republiky, a pravomoc jmenovat a odvolávat členy vlády a předsedu vlády přechází na předsedu Poslanecké sněmovny, vyhlašuje volby do zákonodárného orgánu Poslanecké sněmovny:
 - a. Předseda Senátu;
 - b. Předseda Poslanecké sněmovny;
 - c. Předseda vlády.

4. Za *otce dějepisu* je považován Hérodotos z Halikarnássu (asi 484-420 př. n. l.), jehož devítisvazkové dílo Dějiny shrnují popis světa známého Řekům do druhé poloviny 5. stol. př. n. l.

Které z následujících tvrzení vyplývá z uvedeného textu?

- a. Řekové toho do 5 stol. př. n. l. moc o světě nevěděli.
 - b. Hérodotos sepsal jeden ze zásadních pramenů o historii a lidském vědění Řeků v době, ve které žil.
 - c. Díky své publikační činnosti si Hérodotos vysloužil od římského filozofa Cicera přízvisko *otec dějepisu*.
-
5. Od 1. února 2020 čítá Evropský parlament 705 křesel. Je to zeštíhlení o 46 křesel oproti předchozím 751. Po vystoupení Velké Británie bylo 73 britských křesel využito následovně: 27 křesel přerozděleno těm zemím, které byly podreprezentované, a 46 křesel dáno do rezervy pro případné rozšíření Evropské unie o nové členy.

Které z následujících tvrzení vyplývá z uvedeného textu?

- a. Příští země, která se přidá k Evropské unii, automaticky dostane všech 46 křesel zbylých po vystoupení Velké Británie.
 - b. Některé země měly v Evropském parlamentu před vystoupením Velké Británie méně křesel, než na co měly nárok.
 - c. Nejvíce vyrovnávacích křesel bylo po vystoupení Velké Británie z EU přiřazeno Francii a Španělsku.
-
6. Ústavní soud není součástí soustavy obecných soudů. Jeho úkolem je zejména chránit ústavnost, základní práva a svobody vyplývající z Ústavy, Listiny základních práv a svobod a dalších ústavních zákonů České republiky a garantovat ústavní charakter výkonu státní moci.

Které z následujících tvrzení vyplývá z uvedeného textu?

- a. Obecné soudy nemusejí respektovat Ústavu, Listinu základních práv a svobod a další ústavní zákony, protože se o to stará Ústavní soud.
 - b. Výkon státní moci zajišťuje Ústavní soud, který není součástí soustavy obecných soudů.
 - c. Listina základních práv a svobod je jedním ze zdrojů práv a svobod, které ochraňuje Ústavní soud.
7. Konzervativní filozofie vychází především z realistického pohledu na přirozenost člověka a přesvědčení, že lidské bytí je charakterizováno jistým napětím, které nemůže být ze společnosti nikdy zcela odstraněno, avšak může být zmírňováno politickou praxí. Tím se konzervativní filozofie člověka odlišuje od různých radikálních doktrín, podle kterých není zlo zakořeněno v lidské přirozenosti, nýbrž spočívá ve struktuře společnosti, takže člověk může být osvobozen a zlo ze společnosti eliminováno přetvořením celku společenského řádu nebo jeho určitých částí.

Které z následujících tvrzení vyplývá z uvedeného textu?

- a. Konzervatismus vidí zásadní zdroj zla ve společnosti, jejímž přetvořením může být konečně eliminováno.
 - b. Politická praxe může umenšovat napětí lidského bytí, které je člověku dle konzervativní filozofie přirozené.
 - c. Jednotlivé radikální doktríny se liší zejména v tom, ve které konkrétní struktuře společnosti vidí původ lidského zla.
8. V teorii poznání staví Marx na odmítnutí naivního realismu pojetím praxe jako předmětu poznání. Svět je poznatelný pouze v míře, do jaké jej mění „lidská smyslová činnost“, tj. právě praxe. Nepoznáváme svět sám, nýbrž svou činností v něm a proces poznávání světa nemůže být nikdy úplný a dokončený. Tím je současně řečeno, že lidé tvoří sami své dějiny přeměnou okolního světa; praxe je základem formování společnosti i její sebereflexe.

Které z následujících tvrzení vyplývá z uvedeného textu?

- a. Pro Marxe je předmětem poznání „lidská smyslová činnost“, nelze tedy poznat svět, jen vlastní jednání v něm.
 - b. Tím, že přetváříme okolní svět, se dopouštíme naivního realismu.
 - c. Praxe je jediná lidská činnost, která může být skutečně úplná a dokončená.
9. Největší prostor diskuzi o roli tragické poezie ve společnosti v rámci diskuze o úloze básnické tvorby věnuje autor ve třech politických dialogích *Gorgias*, *Ústava* a *Zákony*. Ve všech třech dílech je jeho pohled na tragickou poezii odmítavě kritický. Autorova kritika vychází z

epistemologicko-psychologických úvah, které mají podpořit jeho tezi o nedostatečnosti demokratického vědění a chybnosti fungování demokratických institucí. Abychom tedy pochopili kritiku tragické poezie, musíme nejprve stručně nastínit autorovu kritiku demokracie, která vychází z kritické analýzy demokratických hodnot a výchovy.

O kterém autorovi text výše pojednává?

- a. Aristotelés;
- b. Démostenés;
- c. Platón.

10. *“Education is the most powerful weapon which you can use to change the world.”*

Kdo je autorem citátu výše?

- a. Nelson Mandela (1918-2013), jihoafrický bojovník proti apartheidu, politik a bývalý prezident Jihoafrické republiky.
- b. Przemysław Czarnek (1977), polský ministr pro školství, vědu a výzkum za konzervativní stranu Právo a spravedlnost.
- c. Benito Amilcare Andrea Mussolini (1883-1945), italský politik, diktátor a ideový otec fašismu.

11. Veřejné vysoké školy jsou zřizované zvláštním zákonem. Kompetence vůči nim podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, vykonává Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Dalšími druhy vysokých škol, které české právo uznává, jsou vysoké školy soukromé a státní. Zatímco veřejných vysokých škol je v České republice 26 a soukromých vysokých škol 32, státní jsou jen dvě a přímo podléhají resortním ministerstvům.

Které z následujících vysokých škol jsou “státními” vysokými školami?

- a. Vysoká škola ekonomická a Univerzita obrany;
- a. Univerzita obrany a Policejní akademie České republiky v Praze;
- b. Univerzita obrany a Univerzita Karlova.

12. Jako plukovník libyjské armády stál v čele převratu proti konstituční monarchii v roce 1969. Poté vznikla Libyjská arabská republika a on se stal v roce 1970 jejím nejvyšším představitelem. Je autorem “Zelené knihy”, která se stala základem libyjské státní ideologie. Zastával formu islámského socialismu, který je založen na státní ekonomice a kontrole společnosti prostřednictvím lidových kongresů. V roce 1977 zavedl džamahíriju – přímou vládu mas.

O jakém představiteli Libye referuje text výše?

- a. Prezident Kwame Nkrumah, který umírá v exilu v Bukurešti a jehož snem bylo vybudovat “Spojené státy africké”.
- b. Císař Haile Selassie I., který za nevyjasněných okolností umírá v domácím vězení v Addis Abebě.
- c. Vládce Muammar Kaddáfí, který platil za jednoho z nejdéle vládnoucích představitelů státu v moderní historii.

13. Anglický filozof, představitel utilitarismu, logik a ekonom. Je jedním z hlavních teoretiků liberální demokracie. Vedle dvou základních funkcí státu – ochrana svobody a majetku jednotlivce – uznává, na rozdíl od svých předchůdců, i jeho sociální funkci. Své politické teorie zveřejnil především v dílech “Úvahy o vládě ústavní” a “O svobodě”. V “Úvahách” analyzuje zastupitelskou demokracii v Anglii, kritizuje některé její nedostatky a téměř vždy se snaží nalézt nějaké východisko.

Kdo je anglickým filozofem, o kterém pojednává text výše?

- a. John Locke;
- b. David Hume;
- c. John Stuart Mill.

14. Daniel Bell je pravděpodobně nejvýraznější představitel ideologie “endismu”. Jde o směr, který se dostává do popředí v 50. a 60. letech minulého století s přesvědčením, že politické ideje de facto ztratily smysl a svůj význam, politika je redukována spíše na praktické a technické otázky (např. jak zajistit blahobyt), které vítězí nad morálními a složitými filozofickými úvahami, ideologické rozdíly mezi stranami mizí, absentuje potřeba podstaty a tvárnosti “dobré společnosti”. Z poněkud širšího kontextuálního hlediska přistoupil k tématu další autor s významným dílem 20. století, který na rozdíl od Bella netvrdil, že politické ideje ztratily význam, ale oponuje, že jeden konkrétní soubor idejí, totiž západní liberalismus, zvítězil nade všemi svými ideologickými konkurenty.

Kdo a s jakým dílem je autor, o kterém pojednává druhá část textu výše?

a. Francis Fukuyama a jeho *Konec dějin a poslední člověk*

b. Samuel Huntington a jeho *Střet civilizací*

c. Timothy Snyder a jeho *Tyranie*

15. Život homosexuálů není v Africe v žádném případě jednoduchý a nedá se srovnávat se situací v rámci “západních demokracií”. Důležité je poukázat na to, že se podmínky liší stát od státu a region k regionu, a to například vzhledem ke koloniální minulosti, náboženství praktikovanému v konkrétním státě či k úrovni vzdělanosti. Mapováním práv homosexuálů po celém světě se zabývá například organizace Amnesty International. V případě Afriky ale hovoříme spíše o monitoringu různých forem násilí na této sexuální menšině. Ze všech afrických států je ve čtyřech státech (Mauretánie, sever Nigérie, Súdán a Somálsko) dokonce praktikování sexuálního styku mezi osobami stejného pohlaví nejenže trestné, ale dokonce za to hrozí i trest smrti. Paradoxně oproti tomu je v JAR možné uzavírat sňatky stejnopohlavních párů či dokonce adoptovat děti těmito páry.

Které z následujících tvrzení vyplývá z uvedeného textu?

d. Homosexualita v Africe je nelegální.

e. V Africe dochází k útokům na homosexuály, ve čtyřech afrických státech této sexuální menšině hrozí poprava.

f. Homosexualita v Africe je nelegální, nejčastěji se za ní lidé popravují v Mauretánii, Nigérii, Súdánu a Somálsku.

Oddíl II.

1. Která z následujících osobností nezastává a ani nikdy v minulosti nezastávala úřad premiéra Spojeného království:
 - a. Angela Merkelová;
 - b. Margaret Thatcherová;
 - c. Boris Johnson;
 - d. Rishi Sunak.
2. Zákonodárná moc se označuje jako:
 - a. legitimita,
 - b. judikativa,
 - c. legislativa,
 - d. exekutiva.
3. Maďarský premiér Viktor Orbán je politikem za:
 - a. stranu Fidesz,
 - b. za stranu Právo a spravedlnost,
 - c. za stranu OĽaNO,
 - d. za stranu Jobbik.
4. Která z následujících zemí nebyla v minulosti součástí Sovětského svazu?
 - a. Lotyšsko,
 - b. Bělorusko,
 - c. Rumunsko,
 - d. Gruzie.
5. Které tvrzení není správné?
 - a. Unikamerální parlamenty již v Evropě téměř neexistují.
 - b. Unikamerální parlament je tvořen pouze jednou komorou.
 - c. Synonymem pro unikameralismus je jednokomorovost.
 - d. S unikamerálním parlamentem se setkáváme například v Dánsku.
6. Azorské ostrovy jsou autonomním územím:
 - a. Portugalska,
 - b. Kypru,
 - c. Velké Británie,
 - d. Španělska.

7. Předsedou/předsedkyní TOP O9 je:
- Vít Rakušan;
 - Markéta Pekarová Adamová;
 - Jana Černochová;
 - Petr Gazdík.
8. Ve volbách do zastupitelstev krajů v České republice
- Se používá tzv. volební systém jednoho přenosného hlasu.
 - Získá zastupitelský mandát každý kandidát s více než přenosných 5% hlasů.
 - Mohou kandidovat pouze bezúhonní občané starší 40 let.
 - Se používá listinný poměrný systém s 5% klausulí.
9. V prezidentské volbě v roce 2023, v nichž byl zvolen prezidentem Petr Pavel, šlo o:
- Druhou přímou volbu prezidenta v ČR po roce 1993;
 - Třetí přímou volbu prezidenta v ČR po roce 1993;
 - První nepřímou volbu prezidenta v ČR po roce 1993;
 - Třetí nepřímou volbu prezidenta v ČR po roce 1993.
10. Který z následujících výroků o volbách do obecních zastupitelstev je pravdivý?
- Ve volbách mohou kandidovat pouze občané, kteří nemají trvalé bydliště v obci.
 - Stejně jako v jiných volbách je možné volit i mimo místo svého bydliště za pomoci voličského průkazu.
 - Zatím poslední řádné volby do obecních zastupitelstev se konaly v roce 2022.
 - Ve volbách voliči přímo volí starostu a členy rady obce.
11. Současným ministrem/ministryní práce a sociálních věcí České republiky je:
- Jana Černochová;
 - Zbyněk Stanjura;
 - Marian Jurečka;
 - Josef Síkela.
12. Které tvrzení o Komunistické straně Čech a Moravy (KSČM) je pravdivé?
- V současném složení Poslanecké sněmovny jde o nejmenší opoziční stranou.
 - V Poslanecké sněmovně působila nepřetržitě od roku 1993 do voleb v roce 2021.
 - Od KSČM se v roce 1992 odtrhla Česká strana sociálně demokratická (ČSSD) pod vedením Miloše Zemana.
 - Současným předsedou strany je Vojtěch Filip.
13. Které tvrzení o vládě Bohuslava Sobotky je pravdivé?
- Vláda byla sestavena po regionálních volbách, které proběhly v říjnu 2017
 - Jde o teprve třetí vládu v historii ČR, která nezískala důvěru parlamentu a vládla v demisi.
 - Nejmenší vládní stranou byla ČSSD.

d. Šlo o koaliční vládu ČSSD, ANO a KDU-ČSL.

14. Aktivní volební právo do Senátu Parlamentu České republiky:

- a. každý občan České republiky, který dosáhl věku 40 let;
- b. každý občan České republiky, který dosáhl věku 18 let;
- c. každý občan České republiky, který dosáhl věku 21 let;
- d. každý občan České republiky, který dosáhl věku 15 let;

15. Přímá volba prezidenta ČR byla zavedena:

- a. roku 2013;
- b. roku 2014;
- c. roku 2015;
- d. roku 2016.

16. Ústava ČR stanoví, že prezidentem republiky může být zvolen občan:

- a. který je volitelný do Senátu Parlamentu České republiky;
- b. který je volitelný do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky;
- c. který je volitelný do Senátu Parlamentu České republiky a který byl alespoň jednou zvolen senátorem Parlamentu České republiky;
- d. který je volitelný do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky Senátu a který byl alespoň jednou zvolen poslancem Parlamentu České republiky.

17. Česká republika je členem:

- a. Varšavské smlouvy;
- b. Berlínského paktu;
- c. Visegrádské čtyřky;
- d. Bratislavské úmluvy.

18. Současným prezidentem Polska je:

- a. Wojciech Jaruzelski;
- b. Lech Wałęsa;
- c. Andrzej Duda;
- d. Aleksander Kwaśniewski.

19. Který z uvedených politiků/političek byl/a předsedou/předsedkyní vlády?

- a. Miroslava Němcová;
- b. Marek Benda;
- c. Petra Buzková;
- d. Josef Tošovský.

20. V době, kdy byl premiérem České republiky Vladimír Špidla, Česká republika vstoupila do:

- a. NATO;

- b. OBSE;
- c. EU;
- d. V4.

21. Základní uspořádání mezinárodních vztahů po první světové válce proběhlo na:

- a. Mnichovské konferenci o spolupráci;
- b. Teheránské mírové konferenci;
- c. Pražské konferenci;
- d. Pařížské mírové konferenci.

22. Které státy nejsou součástí NATO?

- a. Nizozemsko, Norsko, Portugalsko, USA, Velká Británie
- b. Estonsko, Litva, Lotyšsko, Slovinsko, Bulharsko
- c. Island, Itálie, Kanada, Lucembursko, Finsko
- d. Belgie, Norsko, Řecko, Turecko, Česko, Slovensko, Švédsko

23. Ke světovým krizím probíhajícím v době studené války nepatřila:

- a. Berlínská krize
- b. Kubánská/Karibská krize;
- c. Fašodská krize
- d. Suezská krize

24. V době vlády generálního tajemníka Komunistické strany Sovětského svazu Leonida Iljiče Brežněva SSSR rozvinul tzv. Brežněvovu doktrínu. Které tvrzení o této doktríně je správné?

- a. Doktrína považovala za hrozbu, že by se některá socialistická země odvrátila od socialismu ke kapitalismu. Sovětský svaz si tím vyhradil právo intervenovat v libovolné zemi východního bloku, ve které by existovalo takové nebezpečí. Brežněvova doktrína byla aplikována pro ospravedlnění okupace Československa v roce 1968 a Afghánistánu v roce 1979.
- b. Doktrína vznikla za vlády Brežněva, nicméně její agresivní pojetí znemožnilo implementaci této doktríny, neboť SSSR v této době preferoval konsensuální mezinárodní politiku.
- c. Doktrína považovala za hrozbu, že by se některá socialistická země odvrátila od socialismu ke kapitalismu. Sovětský svaz si tím vyhradil právo intervenovat v libovolné zemi východního i západního bloku, ve které by existovalo takové nebezpečí. Brežněvova doktrína byla aplikována pro ospravedlnění okupace Maďarska v roce 1956, Československa v roce 1968 a Afghánistánu v roce 1979.
- d. Doktrína považovala za hrozbu, že by se některá socialistická země odvrátila od kapitalismu k socialismu. Sovětský svaz si tím vlastně vyhradil právo intervenovat v libovolné zemi západního bloku, ve které by existovalo takové nebezpečí. Brežněvova doktrína byla aplikována pro ospravedlnění okupace Československa v roce 1968.

25. Označte chronologicky správnou řadu sovětských a následně ruských lídrů:

- a. Brežněv - Chruščov - Gorbačov - Andropov - Medveděv - Putin

- b. Chruščov - Brežněv - Jelcin - Gorbačov - Medveděv - Putin
- c. Lenin - Brežněv - Stalin - Andropov - Gorbačov - Medveděv
- d. Brežněv - Chruščov - Gorbačov - Andropov - Putin - Medveděv

26. Mezi britské kolonie nikdy nepatřil/a:

- a. Panama;
- b. Guayana;
- c. Ghana;
- d. Keňa.

27. Tzv. Trojspolek tvořily:

- a. Francie, Rusko a Velká Británie;
- b. Rakousko-Uhersko, Německo, Itálie;
- c. Belgie, Nizozemsko, Lucembursko;
- d. Česko, Polsko, Slovensko.

28. Druhá světová válka začala:

- a. 1. září 1938, kdy Německo napadlo Polsko;
- b. 1. září 1939, kdy Německo napadlo Polsko;
- c. 15. března 1939, kdy Německo zahájilo okupaci zbytku Československa;
- d. 10. května 1940, kdy Německo napadlo Belgii.

29. Evropské komisi v současnosti předsedá:

- a. Eva Jourová;
- b. Petr Fiala;
- c. Josep Borrell;
- d. Ursula von der Leyenová.

30. Tzv. finlandizací se obvykle označuje:

- a. asimilační politika Finska vůči imigrantům;
- b. flambování pokrmu ve finské vodce;
- c. podřízení zahraniční politiky jinému státu se zachováním vlastní politické svrchovanosti;
- d. velký vliv Finska na fungování evropských institucí během jeho předsednictví Radě EU.

31. Ke genocidě ve Rwandě:

- a. Došlo v roce 1990 a zahynulo v ní zhruba 600.000 lidí.
- b. Došlo v roce 1990 a zahynulo v ní zhruba 800.000 lidí.
- c. Došlo v roce 1994 a zahynulo v ní zhruba 800.000 lidí.
- d. Došlo v roce 1999 a zahynulo v ní zhruba 500.000 lidí.

32. Které tvrzení je pravdivé?
- Počet světové populace k roku 2022 se odhaduje na 8 miliard lidí, z nichž více než polovina žije v Asii.
 - Počet světové populace k roku 2022 se odhaduje na 7 miliard lidí, z nichž zhruba třetina žije v Africe.
 - Počet světové populace k roku 2022 se odhaduje na 10 miliard lidí, z nichž zhruba čtvrtina žije v Africe.
 - Počet světové populace k roku 2022 se odhaduje na 6 miliard lidí, z nichž zhruba polovina žije v Asii.
33. Členem EU není:
- Rakousko;
 - Chorvatsko;
 - Velká Británie;
 - Kypr.
34. Ruská federace se přímo účastnila občanské války v:
- Jemenu;
 - Afghánistánu;
 - Sýrii;
 - Iráku.
35. Který z uvedených států neuznává nezávislost Kosova:
- USA;
 - Německo;
 - Španělsko;
 - Francie.
36. Jedním ze zakladatelů a dlouhodobým vrcholným představitelem komunistické Číny byl:
- Si Ťin-pching;
 - Ťiang Ce-min;
 - Teng Siao-pching;
 - Mao Ce-tung.
37. Operace Irácká svoboda, tj. invaze koaličních sil pod vedením USA do Iráku se odehrála v roce:
- 2000;
 - 2001;
 - 2002;
 - 2003.
38. Současným předsedou/předsedkyní Evropské rady je:
- António Guterres;

- b. Charles Michel;
- c. Pan Ki-mun;
- d. Ursula von der Leyenová.

39. Které z následujících tvrzení je pravdivé?

- a. Termín détente byl v mezinárodní politice používán od konce 40. let 20. století pro označení zahraniční politiky USA, jejímž cílem bylo zabránit šíření komunismu ze strany SSSR;
- b. Termín détente byl v mezinárodní politice používán ve 30. letech 20. století pro označení pacifistické politiky vůči nacistickému Německu;
- c. Termín détente byl v mezinárodní politice používán od konce 40. let 20. století pro označení americké pomoci poválečné Evropě;
- d. Termín détente byl v mezinárodní politice používán od 70. let 20. století pro označení diplomatické snahy o snižování napětí mezi SSSR, USA a Čínou.

40. Mezi stálé členy Rady bezpečnosti OSN nepatří:

- a. Indie;
- b. Francie;
- c. Ruská federace;
- d. Velká Británie.

41. V období osvícenství byli političtí myslitelé kritičtí zejména vůči:

- a. absolutistickému státu a církvi;
- b. republikánským idejím;
- c. myšlenku politické rovnosti;
- d. reprezentativní vládě.

42. Mezi hlavní představitele období osvícenství patří:

- a. Immanuel Kant;
- b. sv. Augustin;
- c. František Palacký;
- d. René Descartes.

43. Které z následujících tvrzení je pravdivé?

- a. John Locke patřil mezi hlavní ideology bolševické revoluce v Rusku v roce 1917.
- b. Karl Marx považoval náboženství za základ úspěšné revoluční přeměny společnosti.
- c. Jean Jacques Rousseau položil základy pro obhajobu přirozeného práva na soukromé vlastnictví.
- d. Politické myšlení Platóna obhajuje myšlenku vlády filosofů.

44. Anarchismus požaduje:

- a. Nastolení multikulturní společnosti;
- b. Zrušení všech forem donucovací autority;

- c. Zavedení ústavní reprezentativní vlády;
 - d. Nastolení dynastického absolutismu.
45. Mezi nejzásadnější autory období středověké filosofie patří:
- a. Tomáš Akvinský;
 - b. Aristotelés;
 - c. Thomas Hobbes;
 - d. Zenón z Kitia.
46. Označení člověka jako *zoón politikón* nacházíme ve filosofii:
- a. Sv. Augustina;
 - b. Aristotela;
 - c. Sókrata;
 - d. Johna Locka.
47. Nacismus jako politická ideologie:
- a. chce bojovat proti třídnímu soupeření;
 - b. navazuje na katolickou tradici tzv. spravedlivé války;
 - c. stojí na počátku myšlenek o evropské integraci;
 - d. požaduje autokratickou vládu Vůdce ve prospěch rasově čisté společnosti.
48. Ideologie konservatismu prosazuje především myšlenku:
- a. rasově čisté společnosti;
 - b. konce patriarchátu;
 - c. obhajoby společenských tradic ve společnosti;
 - d. ničím neomezeného kapitalismu.
49. Autorem díla *Summa teologická* je:
- a. Tomáš Akvinský;
 - b. Albert Veliký;
 - c. Niccolo Machiavelli;
 - d. Sv. Augustýn.
50. Tomáš Garrigue Masaryk:
- a. považoval za nezbytné zavést v Československu socialismus inspirovaný Sovětským svazem.
 - b. obhajoval autokratickou vládu osvícené elity.
 - c. se věnoval roli nevědomí v politice ve svém díle nazvaném *Totem a tabu*.
 - d. chápal demokracii nikoliv pouze jako soubor politických institucí, ale jako každodenní praxi.
51. Který autor představil koncept kategorického imperativu?

- a. David Hume;
 - b. Karl Marx;
 - c. Immanuel Kant;
 - d. Friedrich Hegel.
52. Co v dílech teoretiků společenské smlouvy označuje termín přirozený stav?
- a. Jedná se o stav, ve kterém lidé žijí přirozeně;
 - b. Jedná se o stav, ve kterém lidé musí poslouchat suveréna;
 - c. Jedná o stav bez politické autority;
 - d. Jedná se o stav přirozené nerovnosti.
53. Který autor představuje princip škody?
- a. James Mill;
 - b. John Stuart Mill;
 - c. Jeremy Bentham;
 - d. John Locke.
54. Kdo napsal dílo *Původ totalitarismu*?
- a. Giovanni Sartori;
 - b. Hannah Arendt;
 - c. Carl Schmitt;
 - d. Michael Oakeshott.
55. Co je dle Marxe podstatou vykořisťování?
- a. Dělníci jsou nuceni pracovat samostatně, bez pomoci ostatních.
 - b. Dělníci nemohou využívat strojů při své práci.
 - c. Kapitalisté nesouhlasí s požadavky odborů.
 - d. Kapitalisté se zmocňují části výsledků práce dělníků (nadhodnoty).
56. Alexis de Tocqueville upozorňuje ve svém díle *Demokracie v Americe* na možný negativní důsledek demokracie. Který to je?
- a. Tyranie svobody;
 - b. Tyranie práva;
 - c. Tyranie menšiny;
 - d. Tyranie většiny.
57. Jaká z hodnot není stěžejní hodnotou socialismu?
- a. Rovnost;
 - b. Spravedlnost;
 - c. Identita;
 - d. Redistribuce.

58. Co označuje termín tavícího kotlíků (melting pot)?

- a. Jde o představu, že se odlišnosti ve společnosti postupně přetavují do jednodlosti;
- b. Jde o představu, že ve společnosti zůstávají zachovány odlišnosti mezi lidmi;
- c. Jde o představu, že minoritní identity postupně pohlcují ty většinové;
- d. Jde o představu společnosti, jakožto komunity definované právy a povinnostmi.

59. Mezi jakými typy svobody rozlišuje Isiah Berlin?

- a. Pozitivní a negativní;
- b. Přímá a nepřímá;
- c. Individuální a kolektivní;
- d. Horizontální a vertikální.

60. Který autor rozlišuje moc na moc zákonodárnou, výkonnou a soudní?

- a. Thomas Hobbes;
- b. John Locke;
- c. Charles Louis de Montesquieu ;
- d. David Hume.